

DOĞUBAYAZIT REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

PSİKOLOJİK DANIŞMA VE REHBERLİK HİZMETLERİ BÖLÜMÜ

Öğrenme Güçlüğü

**Şubat
2022**

İçindekiler

Bölümü

- 01.** Genel Bakış
- 02.** Öğrenme Güçlüğü Nedir?
- 03.** Sınıflandırma
- 04.** Öğrenme Güçlüğü İle Çalışmak
- 05.** Öğrenme Güçlüğü İle Çalışmak

Genel Bakış

Milli Eğitim Temel Kanunu, Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri incelendiğinde tüm bireylerin eğitim-öğretim süreçlerinden faydalanması adına gerekli düzenlemelerin yapılmasının ve akranlarından farklılık gösteren bireylerin sürece aktif dahil edilebilmesi adına fırsat ve imkan eşitliğinin sağlayacak gerekli adımların atılmasının gerektiği görülmektedir.

UNESCO'nun 1990 yılında düzenlediği "Herkes İçin Eğitim" konulu konferans incelendiğinde özel gereksinimli bireylerin eğitim-öğretim faaliyetlerinden faydalanabilmesi adına ülkelerin politik-ekonomik ve eğitim alanlarında atacağı adımların toplumsal gelişime etkilerinin bölgesel ve küresel çapta pozitif yansımalarının olacağı düşünülmektedir.

Türk eğitim sistemi açısından özel gereksinimli bireylere yönelik gelişmeler incelendiğinde 18 Ocak 1968 tarih ve 12803 sayılı resmi gazetede yayınlanan "Özel Eğitime Muhtaç Çocuklar Yönetmeliği" ilk adım olarak görülmektedir. Bu tarihten itibaren atılan adımlarla özel gereksinimli bireylerin eğitim-öğretim faaliyetlerine dahil olması ve gelişimlerinin ihtiyaçlarına dönük olarak desteklemesi amaçlanmıştır.

Bireylerin özellikleri dikkate alındığında farklı türden özel gereksinimlerinin olduğu gözlenebilmektedir. Bunlardan biri de özel öğrenme güçlüğüne bağlı olarak ortaya çıkan gereksinimlerdir. Dünyada Özel Öğrenme Güçlüğü yaşayan çocuk sayısı oldukça fazladır. Yapılan araştırmalar Amerika Birleşik Devletlerinde 6-21 yaş aralığındaki tüm özel gereksinimli bireylerden %39,2'sini özel öğrenme güçlüğü yaşayanların oluşturduğunu göstermektedir. Ülkemizde ise bu oranın %3 olduğu belirlenmiştir (Görgün ve Melekoğlu, 2017, s.84). Son yıllarda bakanlık politikaları, dernek ve vakıfların çalışmalarıyla özel öğrenme güçlüğü'nün bilinirliğinin artmasına bağlı olarak bu oranın hızla yükseldiği gözlenmektedir.

Öğrenme Güçlüğü Nedir?

Özel öğrenme güçlüğü tıbbi olarak tanımlanmadan önce bu bireyler toplum tarafından tembel, geç öğrenen, geride kalan, gelişimlerini tamamlayamamış kişiler olarak ifade ediliyordu.

Öğrenme güçlüğü'nün tanımı ilk olarak Samuel Kirk tarafından 1963 yılında yapılmıştır. Kirk'e göre öğrenme güçlüğü normal veya normalin üzerinde zeka düzeyine sahip olan bireylerin düşünme, okuma ,yazma, anlama ve matematik becerilerinde gösterdikleri performansın zeka düzeyleriyle negatif kolerasyon ilişkisine sahip olmasıdır.

Asfuroğlu ve Fidan (2016)'ya göre öğrenme güçlüğü konuşma, okuma, yazma, anlama, aritmetik becerilerinin kazanılması ve kullanılmasında gecikme ya da bozulma ile kendini gösteren özel bir gereksinimdir.

“
**Öğrenme
Güçlüğü tek
başına zeka
göstergesi
değildir.**

Sınıflandırma

Öğrenme güçlüğü tanısı alan bireyler yaygın olarak üç farklı alanda problem yaşamaktadırlar. Yaşanan güçlüğün seviyesine göre bireyler bir veya birden fazla alanda güçlük çekebilmektedir. Bireyin yaşadığı güçlüğün hangi alanda olduğunun doğru tespit edilmesi bireyin normal eğitime devam edebilmesi adına sunulan destek eğitimin etkililiği açısından çok değerlidir.

1 Disleksi

En yaygın görünen özel öğrenme güçlüğü alanıdır. Bireyin okuma, konuşma gibi dilsel süreçlerde güçlük yaşamasıdır.

2 Diskalkuli

Matematik disleksi olarakta adlandırılır. Sayı ve rakamları öğrenme, matematiksel işlemler yapma, saat okuma, algoritma çözümlemede sorun yaşarlar.

3 Disgrafi

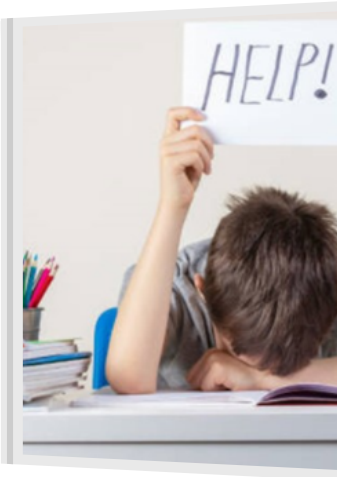
Yazma güçlüğüdür. Bireylerin yazıları incelendiğinde okunaksız, eksik ve ters olduğu görülmektedir. Noktalama işaretleri kullanmada problem yaşarlar. Kelimeleri parçalara böler veya boşluk bırakmadan yazarlar.

Öğrenme Güçlüğü ile Çalışmak

"Okuma Bozukluğu" olarak adlandırılan DİSLEKSİ tanısına sahip öğrenciler kelimeleri çözümleme, heceleme ve tanımlamada güçlük yaşarlar. Öğrencilerin problem yaşadığı alan doğru saptanır, uygun teknik ve yöntemlerle öğretim süreci planlanır, sağlıklı öğrenme ortamı oluşturulursa bireylerin akademik gelişimlerinin yanı sıra sosyal ve duygusal gelişimleri de desteklenecektir.

"Matematik Disleksi" olarak adlandırılan DİSKALKULİ bireyin matematik ve aritmetik ile ilgili öğrenmelerini olumsuz yönde derinden etkileyen bir tanıdır. Sayıları ve matematiksel işaretleri karıştıran, zihinden problem çözme sürecinde sorun yaşayan bu bireyler için eğitim-öğretim sürecinde kullanılan materyaller ile yöntem ve teknikleri farklılaştırarak bireye uygun hale getirilmesi öğrenme süreçlerinin doğru yönetilmesi adına önem taşımaktadır.

"Yazım Güçlüğü" olarak adlandırılan DİSGRAFİ tanısına sahip öğrenciler harfleri-kelimeleri doğru ve eksiksiz yazma, kalem-defteri doğru tutma, iki kelime arasında boşluk bırakma gibi süreçlerde güçlük yaşarlar. Sık tekrar, kopyalama ve model almaya dayalı düzenlenen eğitim-öğretim ortamları ile materyal tasarımı disgrafi tanısına sahip bireylerin öğrenme süreçlerine destek olacaktır.

Erken teşhis ve tanılama ile zenginleştirilmiş eğitim ortamı öğrenme güçlüğü tanısına sahip öğrencilerin kişisel, sosyal ve akademik gelişimleri açısından kritik öneme sahiptir. Unutulmamalıdır ki öğrenme güçlüğü zihinsel gelişim düzeyine bağlı olarak ortaya çıkan bir durum değildir. Bir veya birden fazla alanda öğrenme güçlüğü yaşayan öğrenciler en az kısıtlayıcı ortam ilkesini merkeze alan, materyal ve etkinliklerle zenginleştirilmiş bir sınıf ortamında desteklediği taktirde üstün performans göstermeleri mümkündür.

Öğrenme Güçlüğü ile Çalışmak

Çalışma	Süreç	Beklenen Sonuç
Kendini Kabul	Öğrenciye kişisel özelliklerini fark ettirecek teknik ve yöntemlerin kullanılması.	Güçlü ve zayıf yönlerini fark eden öğrencinin kişisel gelişimini doğru yönetmesiyle oluşan memnuniyet hali.
Güçlü Yanları Merkeze Alan Eğitim	Öğrencinin ilgi ve yetenek alanları dikkate alınarak eğitim materyallerinin planlanması.	Uygun materyalin oluşturduğu iyilik haliyle güçlenen hazırbulunuşluluk.
Somut Eğitim	Ders ve konu özellikleri dikkate alınarak oluşturulan materyal odaklı eğitim planlaması.	Soyut düşünme ve anlamlandırma sürecinde sorun yaşayan öğrencinin somutlaştırılan eğitime aktif katılım sağlaması.
Oyun ve Etkinlik Odaklı Eğitim	Öğrencinin bilişsel düzeyi ve kademesi dikkate alınarak amaca yönelik hazırlanan etkinlik temelli eğitim planlaması.	İlgi çekici etkinliklerle başarıya ulaşan öğrencinin akademik özgüven gelişimine bağlı olarak aktif katılım isteğinin artması.
Destek Eğitim	Öğrenciye bire bir uygulamalar yoluyla ihtiyacı doğrultusunda eğitim verme.	Öğrenci özellikleri ile ihtiyaçlarının doğru eşleştirilmesiyle artan eğitsel başarı.